

Riigi tugi MTÜ-dele

Uuringu andmetel on Kodanikuühiskonna Sihtkapital ehk KÜSK Eesti MTÜ-de seas tuntud rahastaja.

88%
MTÜ-dest on
KÜSKist kuulnud

19%
MTÜ-dest on KÜSKist
toetust taotlenud

15%
MTÜ-dest on
viimasel neljal aastal
nõu ja abi saanud
maakondlike
arenduskeskuste
MTÜ-de
konsultantidelt

92%
maakondlikest
arenduskeskustest
nõu ja abi saanud
MTÜ-dest peab
saadud nõu ja abi
kasulikuks

Kas teadsid, et:

- KÜSKist toetust saanud MTÜ-d teenivad rohkem omatulu, kaasavad rohkem vabatahtlikke ning on edukamad koostöösuhete laiendamisel;
- MTÜ-de tunnetatud vajadus koolitus- ja tugiteenuste järele on pigem madal;
- nõu ja mitterahalist abi saadakse enamasti sõpradelt-tuttavatelt või teistelt vabaühendustelt.

2018. aasta sügisel viidi Siseministeeriumi ja Riigikantselei tellimisel Tallinna Ülikooli, Balti Uuringute Instituudi ning Turu-uuringute AS-i koostöös läbi mittetulundusühingute küsitlus, et selgitada välja Eestis mittetulundusühingute hetkeseis ning suundumused.

Küsitlustulemused olid oluliseks sisendiks Kodanikuühiskonna arengukava 2015-2020 tulemuslikkuse ja mõju hindamisel ning aluseks kodanikuühiskonna valdkonna arengu kavandamisel aastateks 2021-2030.

Kokku küsitleti veebi teel 1121 MTÜ-de esindajat. Sarnaseid küsitlusi on nelja-aastase intervalliga läbi viidud ka varem.

Küsitluses osalesid Eestis registreeritud MTÜ-d, välja arvatud korteri-, aiandus- ja garaažiühistud.

Uuringu täispikk aruanne on leitav Siseministeeriumi veebilehelt:

www.siseministeerium.ee > Uudised, pressinfo > Uuringud ja analüüsid > Kodanikuühiskond

Milline on Eesti mittetulundusühingute hetkeseis?

2018. a septembri seisuga oli Eestis
19 969 MTÜ-d,
kui välja arvata korteri-, garaaži- ja aiandusühistud

15%
MTÜ-dest tegutseb
ainult kohalikul
tasandil

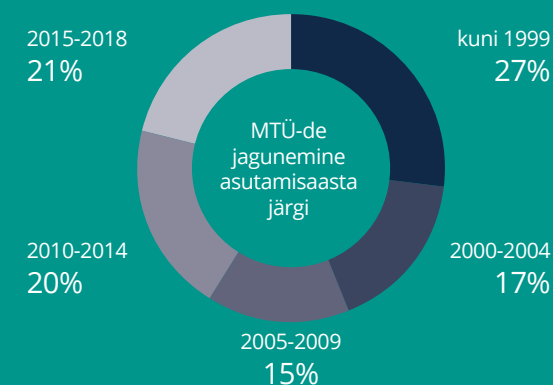
36%
MTÜ-dest on
laiendanud tegevust
välisriikidesse

53%
MTÜ-dest kaasab
vabatahtlikke

23%
MTÜ-des on palga-
töötajaid

Kõige levinumad tegevusvaldkonnad

vaba aja sisustamine / huvialane tegevus	sport / kehakultuur	kultuur / kunst
---	------------------------	--------------------

Kõik registreeritud MTÜ-d ei tegutse aktiivselt. Registriandmete põhjal on enne 2000. a asutatud MTÜ-de osakaal väiksem (16%) ning aastatel 2005-2014 asutatud MTÜ-de osakaal suurem (46%) kui küsitlusvalimis.

Liikmeskond ja sisemine toimimine

Sarnaselt teistele Euroopa riikidele on ka Eestis **MTÜ-de liikmeskonnad vähenemas.**

44% MTÜ-dest on kuni 10-liikmelised ning 18% enam kui 50-liikmelised.

44%
kuni 10 liiget

18%
50+ liiget

aktiivsed liikmed
50%

passiivsed liikmed
50%

2014. aastal oli MTÜ-des keskmiselt 40% aktiivseid liikmeid. Aktiivsete liikmete hulgas on rohkem naisi kui mehi.

MTÜ-de juhtide töö on enamasti rahaliselt tasustamata.

Motivaatoritena nähakse võimalust laiendada oma suhtlusringkonda, ennast arendada ja harida ning tegeleda harrastustega.

Kirjalikku arengukava omab 20% MTÜ-dest ning 6%-s on see koostamisel.

2014. aastal vastavalt 24% ja 9%

Koostöö ja võrgustumine

Katusorganisatsioonidesse kuuluvate MTÜ-de osakaal on vähenenud.

47%
2014. aastal

39%
2018. aastal

Koostöösuhteid omavate ühenduste osakaal on samuti vähenenud.

Kasvanud on nii nende ühenduste osakaal, kellel puudusid koostöösuhted viimasel aastal (2013. aastal 18% ja 2017. aastal 22%) kui ka püsivate koostöösuheteta MTÜ-de osakaal (2014. aastal 25% ja 2018. aastal 31%).

2014. aastal oli püsivaid koostöösuhteid 75% ja 2018. aastal 69% MTÜ-dest.

Kõige levinum on koostöö kohaliku omavalitsuse või teiste vabaühendustega.

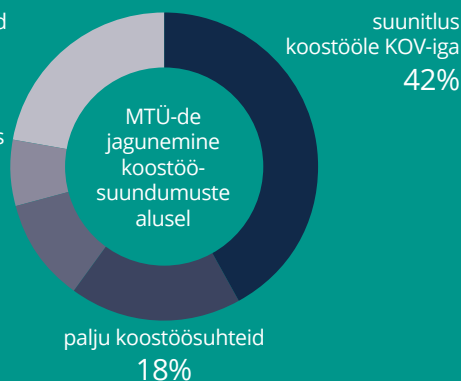
Kuidas jagunevad MTÜ-d koostöösuundumuste alusel moodustatud tüüpidesse?

Lähtuvalt koostöösuhetest 2018. aastal

koostöösuhted puuduvad
22%

selge suunitlus puudub
7%

suunitlus koostööle äriettevõttega
7%

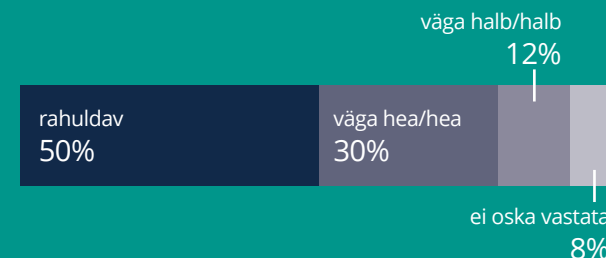

suunitlus koostööle KOV-iga
42%

palju koostöösuhteid
18%

Rahastusallikad

Valdavalt hindavad MTÜ-d oma ühingu majanduslikku jätkusuutlikkust rahuldavaks.

Võrreldes 2014. aastaga pole hinnangute jagunemine MTÜ-de majanduslikule jätkusuutlikkusele muutunud.

MTÜ-dest 33% sai 2017. aastal rahastust kolmest või enamast allikast. 2013. aastal vastavalt 38%

MTÜ-de jaoks on rahastusallikate mitmekesisus vähenenud. Võrreldes 2013. aastaga on vähenenud liikmemaksudest tulu teenivate või riigieelarvest rahastust saavate ühingute osakaal.

Kõige olulisem rahastusallikas MTÜ-dele on liikmemaksud.

